

**Regenboog
kleurrijk &
kritisch**

Regenboog

TOEVOEGING

In dit verkiezingsprogramma zijn in de landbouwparagraaf twee stukken tekst weggefallen.

Toevoeging aan punt 2 op pagina 18:

Op langere termijn kan een andere, rechtvaardige en verantwoorde landbouw- en wereldvoedselpolitiek bereikt worden door geïntegreerd invoeren van het systeem van gedifferentieerde landbouwprizen, gekoppeld aan produktieplafonds per bedrijf en produkt. Een gedifferentieerde prijs betekent dat de produktie van het kleine en middelgrote landbouwbedrijf tot maat wordt genomen. Voor de basisproduktie van die bedrijven wordt een prijs vastgesteld die de boer een redelijk inkomen verschaft. Voor produktie boven de basishoeveelheid wordt de prijs stapsgewijs lager. Zo wordt overproduktie tegengegaan en kan de boer rekenen op een behoorlijke arbeidsbeloning. Voorwaarde is wel een goed georganiseerd quoteringssysteem (door middel van certificaten), dat aan de basis wordt uitgevoerd en gecontroleerd. Voorwaarde is ook dat er een systeem van internationale afspraken wordt ontwikkeld in de GATT

Toevoeging nieuw punt 4a:

- *4a. De akkerbouwpolitiek moet worden herzien. Het marktgerichte beleid van prijsverlagingen moet vervangen worden door kostendeckende prijzen, gekoppeld aan produktiebeperking.

Inhoud

De magie van 1992	pagina 3
Milieu verdient voorrang	pagina 4
Een sociaal Europa	pagina 5
Goed voedsel, goede landbouw	pagina 6
Vrede en veiligheid	pagina 7
Demokratisering	pagina 8
Internationale samenwerking	pagina 8
Programmapunten	
demokratisering	pagina 9
milieu	pagina 11
ekonomie	pagina 12
sociaal beleid	pagina 14
vervoer	pagina 15
emancipatie en rechten	pagina 16
politie en justitie	pagina 17
landbouw	pagina 17
vrede en veiligheid	pagina 19
verhouding noord zuid	pagina 20

De toekomst begint vandaag

De magie van 1992

1992. Een jaartal dat in korte tijd een magische klank heeft gekregen. Nationale grenzen zullen vervagen en we worden samen een groot Europa. Met een grote interne markt. Want daar gaat het de supporters van 1992 om. De meeste regeringen van de twaalf lidstaten zijn enthousiast. Vrij verkeer van kapitaal, goederen, diensten en personen. Geen wonder dat de belangrijkste drijvende krachten achter 1992 de grote ondernemingen zijn.

Het argument van de voorstanders is dat de EG anders de **konkurrentie** op de wereldmarkt - met name van Japan en de Verenigde Staten - niet aan zou kunnen. De multinationals wensen grotere thuismarkten om ondanks de hoge ontwikkelingskosten hun produkten winstgevend af te kunnen zetten. De EG is momenteel deze eis aan het realiseren. In totaal moeten ongeveer 300 EG-richtlijnen worden aangenomen. Bovendien steunt de EG de 'interne markt' met haar programma's onder veelbelovende namen als '**esprit**', '**race**' en '**drive**'. Deze subsidies voor onderzoek en investeringen in de nieuwste technologieën zijn bedoeld om de industrie te helpen in haar slag met de concurrenten uit de Verenigde Staten en Japan. Men verwacht van de interne markt een extra impuls voor economische groei en voor een deel van de productie lagere prijzen. Veel politici menen bovendien dat de EG hiermee in de internationale politiek en op **militair** vlak een grotere rol kan en moet gaan spelen.

Hoewel die richtlijnen zich tot de economische sfeer beperken, hebben ze vergaande **sociale** en **politieke** gevolgen. Niet alleen na 1992, maar nu al. Het gezicht van Europa is aan het veranderen. Met konsekventies voor iedereen: regeringen, bedrijven, organisaties en individuen. Ieder heeft daarbij eigen ideeën over die veranderingen; er zijn nogal wat tegengestelde belangen, tussen landen en tussen regio's. De weg naar 1992 gaat zeker niet zonder hindernissen

en vertragingen. De strijd om de toekomstige **identiteit** van Europa is dan ook in volle gang.

Als we de nationale regeringen mogen geloven, dan zijn de **kontouren** van Europa al duidelijk: de vergrote binnenmarkt, de nieuwste technologieën en flexibele arbeidsreserves staan garant voor een op de wereldmarkt concurrerende grootmacht, die ook op militair gebied haar mannetje staat. En alle beleid, nationaal of internationaal, dat niet in die contouren past is volgens hen gedoemd te mislukken.

Wij geloven daar niets van. Europa is maakbaar. Met een geforceerd tot stand brengen van de EG-binnenmarkt wordt ook de **bewustwording** van de tegenbewegingen versneld. Dit inzicht en verzet dient ook op politiek nivo gebundeld en georganiseerd te worden. Daaraan wil de **REGENBOOG** in de EG meewerken. Onze **prioriteiten** daarbij zijn: een zo groot mogelijke gelijkheid van macht en inkomens voor de inwoners van West-Europa bewerkstelligen; de milieuvuiling te lijf gaan; ontspanning, vrede en samenwerking tussen Oost en West bevorderen; de uitbuiting van de Derde Wereld door (onder meer) de Europese multinationals en financiële instellingen bestrijden. In onze ogen hoeft en mag de EG geen eenheidsworst worden. Wij kiezen voor een **pluriform** West-Europa met **kulturele verscheidenheid**.

Internationale samenwerking is noodzaak, maar de EG is daarvoor in haar huidige vorm niet bruikbaar. Er zullen nogal wat verbouwingswerkzaamheden aan de Europese instellingen moeten worden verricht. De inzet is een andere EG: zo veel mogelijk **gedecentraliseerd** wat bestuur betreft, met **demokratische** besluitvorming op alle nivo's - zowel bij de overheden als in de ondernemingen -, een **evenredige verdeling** van de welvaart en versterking van de positie van werknemers en kleine boeren tegenover de steeds internationaler opererende ondernemingen en banken.

Milieu verdient voorrang

Terwijl de regeringen van de lidstaten uitstekend in staat zijn om afspraken te maken over de interne markt, blijkt dat bij de bestrijding van milieuvuiling niet of nauwelijks mogelijk. Dagelijks nemen de milieuproblemen in Europa toe. Maar tegen de zure regen wordt geen effectief beleid ontwikkeld dat de verzuuring terug weet te dringen. Het omvangrijke autoverkeer vervuult de lucht steeds meer. De intensieve landbouw vernietigt de kwaliteit van bodem en grondwater. De grote rivieren, waarvan miljoenen mensen voor hun drinkwater

afhankelijk zijn, blijven ernstig vervuuld. Maar liefst 97 kerncentrales in de EG produceren nucleair afval waarvoor geen verantwoorde oplossing aanwezig is. Bij voortdurend komen er **illegale** grensoverschrijdingen met chemisch en zelfs nucleair afval aan het licht.

De **integratie** van de economie wordt aanlokkelijk gemaakt met aannames over extra economische groei en een sterke positie ten opzichte van de Verenigde Staten en Japan op de wereldmarkt. Maar het aanjagen van de economische groei in het Westen is onverantwoord in een wereld waarin mensen in armere streken van de wereld terecht hun deel van de welvaart eisen. Het milieu komt steeds sterker onder druk te staan; maar het behoud van een goed leefmilieu is voor de individuele onderneming, die voor alles op winst uit is, geen doelstelling.

In onze ogen moeten de economische inspanningen voorlopig gericht worden op een betere verdeling van de welvaart, op vermindering van de druk op het milieu, op verbetering van de kwaliteit van het leven. Een verdere groei van de gemiddelde particuliere consumptie dient ondergeschikt te zijn aan het stoppen van de verdere achteruitgang van het milieu. Voorop dient te staan dat de volgende problemen aangepakt worden: de **verontreiniging** van de rivieren en zeeën; de **vergiftiging** van de bodem; het dunner worden van de **ozonlaag**; het schaars worden van **drinkwater** in steeds meer delen van de wereld; het verlies door **erosie** van 0,7 procent van de vruchtbare gebieden in de wereld per jaar; de **opwarming** van de aarde. Een verandering van de economische structuur is hiervoor een noodzakelijke (zij het niet voldoende) voorwaarde.

Een sociaal Europa

Een interne markt betekent een grotere druk op de lidstaten om de **wetgeving** onderling meer af te stemmen. De autonomie van de afzonderlijke lidstaten wordt hierdoor behoorlijk aangetast. Maar ook bestaat er vanuit de lidstaten zelf de neiging om uit concurrentie-overwegingen regelingen op die van andere landen af te stemmen. Zo slaan ondernemers en rechtse partijen in Nederland dreigende taal uit dat er verder bezuinigd moet worden op de sociale zekerheid, omdat we met het oog op de interne markt niet voorop moeten lopen in Nederland.

De **REGENBOOG** wijst dergelijke redeneringen af. Het gaat niet aan dat regeringen met een beroep op '1992' bezuinigen op sociale voorzieningen of de belastingen voor de hoogste inkomens verlagen. Het verdient eerder voorkeur de beste regelingen tot maat te nemen voor de hele Europese Gemeenschap.

Overigens steken de Nederlandse regelingen op punten zoals de kinderbijslag, de kinderopvang, zwangerschaps- en ouderverlof niet gunstig af bij dat in andere landen. En nooit horen we van ondernemers eens een pleidooi om eerlijke concurrentie te bevorderen door een betere regeling uit een ander land hier over te nemen.

Aandacht is er nodig voor de positie van de **armen** in de Europese Gemeenschap. Er zijn nog zeker 15 miljoen mensen die van generatie op generatie tot de armsten blijven behoren.

De invoering van één interne markt heeft, onder andere door toenemende concurrentie, voor veel gebieden in de EG **sociale gevolgen**, zoals verlies aan betaalde banen in grensgebieden. Voor het scheppen van vervangende werkgelegenheid en een aanvullend sociaal beleid is nauwelijks geld beschikbaar. Meer in het algemeen is er bij de EG weinig aandacht voor de maar liefst 16 miljoen geregistreerde **werklozen**. Al lang is duidelijk dat een geduldig vertrouwen op de werking van de vrije markt - de lieveling bij uitstek van de EG - geen oplossing biedt. Overheden dienen actief in te grijpen om een herverdeling van werk tussen werklozen en werkenden, tussen mannen en vrouwen te stimuleren.

Op afstand achter de interne markt huppelt het '**Europa van de burgers**' mee, dat de garantie moet bieden dat alle bewoners van de lidstaten ongeveer dezelfde rechten hebben. Er wordt echter konsekwent een uitzondering gemaakt voor de ingezetenen met een andere nationaliteit dan een van de twaalf EG-lidstaten. Zo dreigt er een situatie te ontstaan dat EG-burgers vrij kunnen reizen door de gemeenschap, maar dat binnen de EG woonachtige migranten met een geldige verblijfsvergunning toch voor andere EG-landen een **visumplicht** blijven houden. Als straks de grenskontroles opgeheven worden, zullen vooral migranten merken dat het 'Europa van de burgers' niet voor hen is bedoeld.

Goed voedsel, goede landbouw

Sinds lang wordt het landbouwbeleid vrijwel geheel door de EG bepaald. De ontwikkeling in de landbouw wordt gekenmerkt door intensivering, mechanisering, grootschaligheid en een drastische afname van het aantal mensen dat in de landbouw werkzaam is. Het beleid van de EG heeft deze ontwikkelingen weliswaar niet veroorzaakt, maar wel stevig gestimuleerd. De EG besteedt enorme bedragen aan landbouw; in wezen wordt dat geld vooral gestoken in de opslag van overschotten, de verwerking en afzet van landbouwprodukten, waardoor vooral de agro-industrie met dat geld gaat strijken. **De kwaliteit** van ons voedsel wordt er niet beter op door het veelvuldig gebruik van chemische middelen en toevoegingen. Het dumpen van de landbouwoverschotten op de wereld-

markt ontwricht de landbouwproductie in de **Derde Wereld**. Hoge invoerrechten maken voor hen export van veel landbouwprodukten, zoals bijvoorbeeld suiker, naar de EG vrijwel onmogelijk.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EG dient gericht te zijn op verhoging van de kwaliteit van het voedsel door minder **bestrijdingsmiddelen** te gebruiken. Door het terugdringen van het gebruik van kunstmest wordt de landbouw beter afgestemd op de milieu-eisen. De EG gaat **overschotproductie** tegen; dat beleid wordt zo ingericht dat met name ook op kleine en middelgrote bedrijven een behoorlijk inkomen te verdienen is.

Vrede en veiligheid

Officieel kent de EG geen gemeenschappelijk **defensiebeleid**, maar er is een ongrijpbaar proces die richting uit. De WEU, de West Europese Unie - waarvan de belangrijkste EG-landen lid zijn - is nieuw leven ingeblazen. Er wordt gewerkt aan een steeds verdere militaire **samenwerking** tussen de Westeuropese NAVO-landen. Hierbij wordt opnieuw stukje bij beetje autonomie opgegeven; gedurfde stappen om de opdeling van Europa in militaire blokken te doorbreken raken er mee op de achtergrond. Erger nog, meer en meer dreigt West-Europa zich te ontwikkelen tot een eigen militaire macht, naar de wens van sommige rechtse politici voorzien van eigen kernwapens en al.

In de campagne voor de EG steekt een soort **Euro-nationalisme** de kop op. In het spraakgebruik wordt de EG gelijkgesteld aan Europa, waarmee de Europese landen die geen lid van de EG zijn een plaatsje in de periferie toebedeeld krijgen. Dit wreekt zich des te meer daar juist samen met een aantal ongebonden landen in Europa interessante initiatieven genomen kunnen worden op het terrein van vrede en veiligheid. Initiatieven tot kernwapenvrije zones in Europa, tot meer economische en kulturele contacten tussen Oost en West, in aansluiting op het werk van de vredesbewegingen die in vrijwel alle Europese landen opgekomen zijn.

Ook kent de EG officieel geen **buitenlands beleid**. Wel is er de zogenaamde EPS, de Europese Politieke Samenwerking. De ministers van buitenlandse zaken van de twaalf lidstaten overleggen daarin over het te voeren beleid. Dat resulteert vaak in onderlinge afstemming van het beleid. Daar hoeft geen bezwaar tegen te zijn, maar dit overleg wordt door de Nederlandse regering ook misbruikt om eigen beleid achterwege te laten. Zo laat zij toe dat Thatcher sancties tegen Zuid-Afrika blokkeert.

Demokratisering

De **integratie** van de twaalf lidstaten gaat gepaard met een verlies aan democratische controle. Zeker over de economische politiek hebben de nationale parlementen al weinig meer te vertellen. Daarover gaat in toenemende mate de EG, waarbinnen de Raad van Ministers het voor het zeggen heeft. Dit hoogste kollege vergadert achter gesloten deuren. Het Europees Parlement heeft een zeer **zwakke** positie. In tegenstelling tot de nationale parlementen is het geen wetgever en controleur van de uitvoerende macht. Dit parlement heeft beperkte zeggenschap over de begroting van de EG en bepaalde verdragen tussen de EG en derden behoeven goedkeuring van het parlement. Maar voor de rest is het Europees Parlement een **adviesorgaan**. Sinds 1986 kan het op het terrein van de interne markt iets meer kracht bijzetten aan haar adviezen. Toen het Europees Parlement in 1979 voor het eerst rechtstreeks verkozen werd, is een uitbreiding van de bevoegdheden van het Parlement in het vooruitzicht gesteld. Bijna tien jaar later is daar nog bitter weinig van gerealiseerd.

Het Europees Parlement moet het laatste woord krijgen in wetgeving en andere politieke beslissingen die de lidstaten aan de EG hebben toegewezen. Besluitvorming op EG-nivo dient de afzonderlijke landen vrij te laten betere regelingen in te voeren, bijvoorbeeld hantering van scherpere milieu-eisen.

Buiten de Europese Gemeenschap om worden tussen lidstaten allerlei afspraken gemaakt, die noch voor de nationale parlementen noch voor het Europees Parlement controleerbaar zijn. Ook de afspraken op het gebied van **justitie** (over **identifikatieplicht**, bestrijding **terrorisme**, **drugsbeleid**) en **financiële politiek** moeten aan parlementaire controle onderworpen worden.

Internationale samenwerking

De **REGENBOOG** ziet zijn rol in het Europees Parlement als een bijdrage aan de uitdaging om Europa in radikale zin een ander aanzicht te geven en om haar afwijkende visie op de EG duidelijk te maken. Juist in het Europees Parlement mag de kritiek op de EG niet ontbreken. Onze fractie moet vooral een steunpunt zijn voor internationale, **progressieve bewegingen**. Zo kan een tegenwicht gevormd worden tegen de rechtse partijen en de sterke lobby van ondernemers en traditionele landbouworganisaties.

We werken daarbij samen met partijen in andere landen, die zijn ontstaan uit de linkerkant van de arbeidersbeweging, de milieubeweging en bewegingen van nationale minderheden. Dit heeft de voorbije periode geleid tot de vorming van een derde linkse fractie in het Europees Parlement, **de REGENBOOG-fractie**. Bij dit werk zijn uitstekende relaties opgebouwd met een scala aan progressie-

ve bewegingen in de EG-lidstaten. Met deze organisaties wordt overlegd, zijn konferenties georganiseerd, gezamenlijke rapporten opgesteld, politiek lobbywerk verricht enzovoort. Op enkele terreinen heeft de steun van de **REGENBOOG**-fractie direct geleid tot het ontstaan van een Europees netwerk. Via vragen, amendementen en moties tracht de **REGENBOOG** samen met verwante partijen in nationale parlementen en het Europees Parlement zoveel mogelijk politieke druk te organiseren.

Uitgangspunt is om de **REGENBOOG**-fractie voort te zetten en deze liefst uit te breiden. Net als in de voorbije periode hoopt de **REGENBOOG** ook op zoveel mogelijk punten samen te werken met (leden van) de **sociaal-demokratische fractie** en de fractie van **kommunisten** en **geestverwanten**.

Grote ondernemingen, de georganiseerde landbouw, zij allen hebben in Brussel een hechte lobby opgezet. De internationale samenwerking en activiteit van progressieve organisaties en bewegingen, zoals de vakbeweging, is daarmee vergeleken maar mager. Het werk van de **REGENBOOG**-fractie is erop gericht op het nivo van de EG te werken aan **progressieve machtsvorming**, zowel buiten als in het Europees Parlement.

Steeds meer mensen zien dat het milieu niet straffeloos belast kan worden, dat arbeid en leven van mensen niet uitgeleverd mogen worden aan markten waar kapitaalsbelangen bepalen wat er gebeurt. **Meer en meer beseffen mensen dat Europa maakbaar is.** Ons akkoord dient ertoe dit inzicht en verzet te bundelen en te organiseren.

Demokratisering

- *1. De **demokratische controle** in de EG komt ernstig in gedrang doordat bevoegdheden van de nationale parlementen worden overgeheveld naar de EG zonder dat daar een adequate **controle** van het Europees Parlement tegenover staat. Het Europees Parlement dient volledige wetgevende en kontrolerende bevoegdheden te krijgen op al die terreinen die aan de EG zijn toegekend.
- *2. De **politieke besluitvorming** binnen de EG moet zoveel mogelijk **gedecentraliseerd** plaatsvinden. Dat wil zeggen dat de EG alleen beslissingen neemt over zaken waarbij een internationale aanpak wenselijk is. De bevoegdheid van de EG over deze zaken wordt daartoe in verdragen vastgelegd.
- *3. Het **Europees Parlement** benoemt en ontslaat de (leden van de) Europese Commissie. Deze Commissie bereidt wetgeving voor en is verantwoordelijk voor de uitvoering.

- *4. De **Raad van Ministers**, momenteel het hoogste orgaan in de EG, doet een stap terug: haar huidige bevoegdheden komen bij het Europees Parlement en de Europese Commissie. In de nieuwe opzet kan ze alleen **suggesties** doen voor wetgeving en beleid op EG-nivo, en via deze Raad kunnen de regeringen laten weten ernstige of onoverkomelijke bezwaren te hebben tegen voorstellen van de Europese Commissie of besluiten van het Europees Parlement.
- *5. Het **Europees Parlement** beslist bij meerderheid van de aanwezige leden (afwezige leden hebben dan geen invloed meer). Er komt openbare controle op de nu ongrijpbare committees; in adviesorganen komt een brede vertegenwoordiging uit alle groepen in de samenleving.
- *6. Het **Europees Parlement** gaat efficiënter en goedkoper werken door een definitieve verhuizing naar **Brussel**.
- *7. Het **kiesrecht** voor de Europese verkiezingen dient te worden uitgebreid tot **alle** ingezetenen van de lidstaten. Ook ingezetenen met een paspoort van buiten de EG hebben dus kiesrecht.
- *8. **Uitbreiding** van de EG staat open voor alle Europese landen met democratische verhoudingen en waar de mensenrechten gewaarborgd zijn.
- *9. **De EG-instellingen** worden onderworpen aan een richtlijn openbaarheid bestuur. Alle gegevens die de Europese Commissie verzamelt voor de beleidsvoorbereiding en -uitvoering zijn als regel openbaar. Uitzonderingen moeten tot het uiterste beperkt blijven, voornamelijk met betrekking tot bescherming van privacy en bestrijding van kriminaliteit. Zij behoeven goedkeuring door het Europees Parlement.
- *10. Euratom (de instelling die nu kernenergie bevordert en proliferatie tegengaat) komt onder volledige controle van het Europees Parlement en voldoet aan dezelfde eisen van openbaarheid als de andere instellingen.
- *11. De medezeggenschap van werknemers in de ondernemingen moet drastisch worden uitgebreid. Gelijktijdig met het weghalen van barrières voor fusies en overnames binnen de EG moet hiervoor Europese wetgeving van kracht worden. Zolang er geen sprake is van een gelijke regeling voor de hele EG, moeten voor ondernemingen die in meerdere lidstaten werken, in al hun vestigingen dezelfde medezeggenschapsregels gelden, en wel de meest vergaande waar die onderneming mee te maken heeft.
- *12. Buitenparlementaire bewegingen vormen een onmisbare faktor in de democratie. Bewegingen die niet voortkomen uit de meest kapitaal-krachtige of machtige groepen moeten financieel gesteund worden op nationaal en EG-nivo.

Milieu

- *1. **Individuele lidstaten** moeten ten allen tijde het recht hebben strengere maatregelen te nemen dan de richtlijnen van de EG voorschrijven dan wel met andere landen tot dergelijke afspraken te komen. Dit dwingt temeer daar de praktijk is dat de besluitvorming in de EG vaak krachtig optreden uitstelt of geheel onmogelijk maakt.
- *2. Tegen het niet nakomen van de EG-richtlijnen op milieugebied dient een systeem van **economische sankties** te worden ontwikkeld. De controle op het naleven van de richtlijnen dient in alle openbaarheid te geschieden.
- *3. Het **fossiele energieverbruik** (aardolie e.d.) in de EG moet in het jaar 2000 met 25 procent zijn afgenomen. Kernenergie moet op de kortst mogelijke termijn worden afgeschaft. Het energiebeleid van de EG moet gekoncentreerd worden op energiebesparing, efficiëntere vormen van energie-opwekking, zonne-, bio-, water- en windenergie en, zodra dit milieuvriendelijk is, kolenvergassing. De EG moet hiertoe een **energieplan** opstellen.
- *4. Het beleid moet er in de eerste plaats op gericht zijn dat er zo min mogelijk **afval** ontstaat. De EG moet een programma (met onderzoek, subsidies, heffingen en verboden) tot stand brengen om op korte termijn de chemische industrie te dwingen de productieprocessen zo aan te passen dat van een nagenoeg volledige **recycling** van chemische stoffen sprake is en onverwerkbaar chemisch afval vrijwel geheel vermeden wordt. De groeiende stroom overig afval moet bovendien bestreden worden door producten met een eenmalig gebruik duurder te maken (door een **ekologische belasting**) of te vervangen door het aloude statiegeld- systeem.
- *5. Er komt een verbod op de **uitvoer** van afval naar landen buiten de EG. Binnen de EG dient het afval zoveel mogelijk binnen de bestaande landsgrenzen verwerkt te worden, om afwenteling op economisch zwakke regio's te voorkomen en fraude tegen te gaan.
- *6. Er moet een verbod komen op het **storten** van chemisch en radio-actief afval in zee. Verbranding van afval op zee moeten eveneens verboden worden. Vooral voor het ecosysteem in ondiepe zeeën en de natte kustgebieden (zoals in Nederland de Waddenzee) is dit van belang.
- *7. De EG verzet zich tegen **exploitatie** van grondstoffen in het **Zuidpoolgebied**.
- *8. De **vervuiling** van de Europese rivieren is een enorm probleem, onder andere voor de drinkwatervoorziening. De richtlijnen moeten uitgebreid worden zodanig dat niet alleen het drinkwater veilig wordt gesteld, maar ook het oorspronkelijke leven in deze rivieren een kans krijgt.

- *9. De **verzuring** van het milieu schrijdt met angstwekkende snelheid voort. De besluitvorming binnen de EG gaat daarentegen tergend langzaam. Een doeltreffend beleid kan alleen maar **radikaal zijn**: een zo sterk mogelijk terugbrengen van het autoverkeer, terugbrengen van de maximumsnelheid voor personenauto's tot 100 km/u, een ambitieus programma voor het openbaar vervoer. De industrie en de elektriciteitscentrales moeten de meest vergaande, technisch mogelijke maatregelen nemen om hun uitstoot terug te dringen.
- *10. Het terugdringen van de lozing in het milieu van **kankerverwekkende en mutagene stoffen** gaat nu zeer langzaam. De lozing van de resterende stoffen op de zogenaamde zwarte lijst moet ineens verboden worden of streng gereguleerd. Het onderzoek naar de vervanging van deze stoffen moet meer prioriteit krijgen.
- *11. Er dient een eensluidende arbeidswetgeving te komen in de EG. Deze dient uit te gaan van niet-blootstelling aan gevaarlijke stoffen en van een organisatie van arbeidsplaatsen zo dat er geen **gezondheidsrisiko's** voor iedereen, mannen en vrouwen, aan verbonden zijn.
- *12. Om de aantasting van de **ozonlaag** tegen te gaan dient het gebruik van cfk's (chloorfluorkoolwaterstoffen) in 1992 met 85 procent te zijn teruggedrongen en in 1995 nagenoeg geheel gestopt te zijn.
- *13. In de EG dient een **milieu-keurmerk** op de produkten te worden ingevoerd, opdat konsumenten weten welke produkten meer of minder milieu-belastend zijn. Ook wordt er werk gemaakt van een sociaal keurmerk, zoals bij de actie 'zuivere koffie', zodat duidelijk is of goederen onder sociaal aanvaardbare omstandigheden geproduceerd zijn.

Ekonomie

- *1. Bij de ontwikkeling van de ekonomie in de EG moeten prioriteit hebben: verkleining van de **ongelijkheden** in inkomens en ontplooiingskansen van de inwoners van de EG; verbetering van de situatie van het milieu; verkleining van de ongelijkheid tussen de Derde Wereld en het rijke Westen.
- *2. Er komt een investerings- en stimuleringsprogramma bij de EG dat gericht is op **ekologisch** en **sociaal verantwoorde bedrijvigheid**. De werkloosheid moet met name worden opgelost door drastische arbeidstijdsverkortung, invoering van het recht op een periodiek verlofjaar ("sabbatsjaar") en uitbreiding van het aantal banen in de **kommerciële** en **niet-kommerciële** dienstverlening en in de kollektieve sektor.
- *3. De **EG-subsidies** voor onderzoek en investeringen komen nu vrijwel ge-

heel ten goede aan grote ondernemingen. De EG moet daarentegen het onderzoek door onafhankelijke instellingen en universiteiten versterken ten opzichte van het onderzoek bij multinationals en militaire instellingen. Voorwaarden voor steun aan onderzoek zijn maatschappelijke relevantie en openbaarheid.

- *4. **Programma's en subsidiefondsen** van de EG dienen vooral ten goede te komen aan het midden- en kleinbedrijf voor zover dat bijdraagt aan arbeidsintensieve en ekologisch verantwoorde bedrijvigheid.
- *5. Het gelijktrekken van de **BTW-tarieven** en accijnzen dient gepaard te gaan met een vervanging van het systeem van twee tarieven door een **ekologisch belastingstelsel**, waarin produkten zwaarder worden belast naarmate deze tijdens de productie, tijdens het gebruik of daarna het milieu belasten, teneinde daarmee het productie- en consumptiepatroon te beïnvloeden. Ook bij de aanpassing van de belastingstelsels dienen kapitaalintensieve bedrijven zwaarder en de arbeidsintensieve bedrijven minder zwaar belast te worden dan nu het geval is.
- *6. Bij de **monetaire politiek** wordt uitgegaan van bescherming van de handel van de ontwikkelingslanden, onder meer door het versterken van de rol van de ECU in het internationale handelsverkeer als tegenwicht voor de onevenwichtige dollar.
- *7. Als instrument **tegen goedkope** importen die tot gevolg hebben dat de arbeidslonen en de zorg voor het milieu binnen de EG sterk onder druk komen te staan, kan toepassing van **protektionisme** noodzakelijk zijn. Hiervoor komen met name landen met een sterke economie, zoals de Verenigde Staten en Japan, in aanmerking. De protektie kan eruit bestaan dat het verschil in loonkosten of milieuvorzorgen wordt gekompenseerd voor importtarieven. Die tarieven gaan omlaag naarmate de betreffende niet-EG-producenten de arbeidsvoorwaarden, lonen en milieumaatregelen verbeteren. Daarentegen dienen landen van de **Derde Wereld** met een zwakkere economie zo veel mogelijk te worden ontzien.
- *8. Het beleid van de EG dient gericht te zijn op het verminderen van **regionale ongelijkheden** in de EG. In de regio's worden allereerst sociaal-ekologisch economie-projecten gesteund. De financiële middelen van het regionaal beleid moeten worden besteed in de landen met relatief weinig financiële mogelijkheden: Portugal, Griekenland, Ierland en Spanje, en daarbinnen de regio's met hoge werkloosheid of een gebrekkige infrastructuur.
- *9. **Regionaal beleid** blijft in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van nationale overheden, met name in de acht rijkere landen. Dergelijk regionaal

beleid mag niet tegengewerkt worden door de EG, tenzij het duidelijk leidt tot valse concurrentie ten opzichte van andere zwakke economische regio's in de Europese Gemeenschap.

Sociaal beleid

- *1. **De interne markt** is pas aanvaardbaar als er ook een sociale dimensie aanwezig is. Het eerste begin van deze **sociale dimensie** is het verschaffen van bestaanszekerheid aan alle ingezetenen van de EG. Dat wil zeggen dat er in alle lidstaten van de EG een bijstandsregeling moet komen met een uitkering op tenminste het nivo van de bestaanszekerheid in dat land. Invoering van een basisinkomen wordt hierbij bezien, zonder dat dit een eerlijke verdeling van het betaalde werk bemoeilijkt.
- *2. De EG dient een richtlijn over **zeggenschap** van werknemers in bedrijven op te stellen. Tenminste de helft van de leden van de Raad van Commissarissen dient door werknemers(organisaties) te worden aangevoerd. De EG dient te bewerkstelligen dat de vrijheid van werken voor de vakbeweging ook in multinationale bedrijven wordt gewaarborgd.
- *3. Door de interne markt wordt het **fuseren** en overnemen van bedrijven over de grenzen heen aanzienlijk vergemakkelijkt en gestimuleerd. Het is de hoogste tijd om de zeggenschap van arbeiders in deze bedrijven in een EG-richtlijn te regelen.
- *4. **Individualisering** van het sociale zekerheidsstelsel is noodzakelijk, ook met het oog op een zelfstandig inkomen voor iedereen.
- *5. Met grote voortvarendheid moet de Europese Commissie zorgen voor uitvoering van de richtlijnen **gelijke behandeling** mannen en vrouwen in die lidstaten waar dat tot nu toe niet of slechts ten dele gebeurt.
- *6. De **REGENBOOG** pleit voor jeugdlonen en uitkeringen aan jongeren waarmee een zelfstandig bestaan verzekerd is.
- *7. De sociale rechten en plichten van alle ingezetenen van de EG dienen gelijk te zijn, dat wil zeggen dat migranten die van buiten de EG komen hetzelfde behandeld worden als migranten uit een andere EG-lidstaat.
- *8. Een vast percentage van het Europees Sociaal Fonds dient aan specifieke vrouwenprojecten en migrantenprojecten uitgekeerd te worden om hun achterstand op de arbeidsmarkt weg te werken. Ook minder professionele organisaties, die het geld over het algemeen het hardst nodig hebben, moeten meer gebruik kunnen maken van het fonds.
- *9. Nu zijn de uitgaven van het Europese Sociale Fonds gebonden aan de financiële deelname van de lokale, regionale of nationale overheid in de be-

treffende lidstaat. Voor de allerarmste gebieden van de EG dient deze koppeling te verdwijnen, omdat daar het geld voor een eigen bijdrage aan het stimuleringsbeleid ontbreekt.

Vervoer

- *1. **De trein** is een uitstekend alternatief voor het vervoer van personen en goederen over de autoweg of door het sterk belaste luchtruim. Bestaande treinverbindingen dienen verbeterd te worden door hogere frekwenties, meer materieel en personeel. In de EG dient prioriteit te worden gegeven aan de aanleg van **hoge snelheids-spoorlijnen**. Hierop gaan dezelfde tarieven gelden als voor andere spoorlijnen. Het tracé moet niet alleen door de afstand maar ook door het ruimtebeslag en de milieubelasting worden bepaald. Bundeling van deze lijnen met bestaande spoor- en autowegen kan daartoe een middel zijn. Hierdoor wordt het ruimtebeslag en de milieubelasting verminderd. Zo kan een bijdrage geleverd worden aan de vermindering van het vlieg- en autoverkeer binnen de EG.
- *2. Een Europees **verkeersplan** moet zorgen voor een goede bereikbaarheid van alle gebieden in de EG, met name van de armste regio's om daar een evenwichtige ontwikkeling mogelijk te maken.
- *3. Een internationaal **netwerk van pijpleidingen** - dat dient te voldoen aan scherpe veiligheidsnormen en goed gecontroleerd en onderhouden dient te worden - dringt het vervoer van gevaarlijke stoffen, met name over de weg en per spoor, zo ver mogelijk terug.
- *4. Invoering van een **meldingsplicht** voor het vervoer van gevaarlijke stoffen voor de binnenscheepvaart op de Europese rivieren en voor vervoer op zee zoals op Het Kanaal.
- *5. Stimulering van het vervoer van goederen door de **binnenvaart** in plaats van per weg. De omvang van de duwbakvaart op de rivieren dient aangepast te worden aan de plaatselijke omstandigheden. Dit wil zeggen dat bijvoorbeeld in Nederland geen zesbaksduwvaart toegelaten kan worden.
- *6. In de **havens** waar gelost wordt dienen de faciliteiten aanwezig te zijn om de tanks van schepen schoon te maken. Door het gebruik hiervan te verplichten wordt de illegale schoonmaak van gevaarlijke stoffen op zee vermeden. De kosten hiervan worden opgenomen in de algemene havengelden.
- *7. EG-gelden ten behoeve van de verkeers-infrastructuur dienen niet alleen of in de eerste plaats ten goede te komen aan het partikuliere autoverkeer, maar in toenemende mate aan voorzieningen ten behoeve van

openbaar vervoer en fietsers.

Emancipatie en rechten

- *1. In Nederland of in andere lidstaten kan niet met een beroep op de interne markt een naar verhouding vrijheidslievende wetgeving in haar tegendeel gewijzigd worden. Daarom ook **geen** invoering van een **identifikatieplicht** in Nederland.
- *2. In regelingen voor sociale zekerheid **geen** invoering van een **woonlandbe-
ginsel**, ook niet voor mensen van buiten de EG. Waar dit al ingevoerd is, dient het te worden afgeschaft.
- *3. In de EG dient in het kader van de gelijke behandeling van mannen en vrouwen aan vrouwelijke migranten een **zelfstandige verblijfstitel** te worden verleend.
- *4. Het recht om zich **vrij** te bewegen binnen de EG dient te gelden ongeacht beroep of seksuele voorkeur.
- *5. In de EG dient een gekoördineerde aanpak te komen bij de bestrijding van de **handel in vrouwen**. Het beleid moet uitgaan van de positie van het slachtoffer. Dit wil zeggen dat verhandelde vrouwen recht hebben op een verblijfsvergunning; niet de illegaliteit van de vrouwen, maar de kriminaliteit van de vrouwenhandel moet uitgangspunt van beleid zijn. Er komt een verbod op reclame voor die reizen die prostitutie in ontwikkelingslanden bevorderen.
- *6. Binnen de EG moet op korte termijn een **anti-diskriminatie-richtlijn** komen die diskriminatie naar geslacht, afkomst, geloof, seksuele voorkeur of op welke grond dan ook verbiedt.
- *7. **Politieke vrijheden** dienen gewaarborgd te worden. Politieke opvattingen kunnen geen aanleiding vormen voor een beroepsverbod. Dit dient in een richtlijn wettelijk geregeld te worden.
- *8. De EG voert een actief beleid ter bestrijding van **racisme, fascisme** en **anti-semitisme**. Met name fascistische en racistische organisaties en partijen worden bestreden. De fascistische en racistische fraktie van Europees Rechts behoort geen enkele medewerking te krijgen van de rest van het Europees Parlement.
- *9. **Een ruimhartig toelatingsbeleid** van vluchtelingen. Geen uitholling van het begrip 'vluchteling' door het brandmerk 'economisch vluchteling'. Verruiming van de definitie van 'vluchteling' zoals door de OAE (Organisatie van Afrikaanse Eenheid) omschreven, waardoor erkend wordt dat geweld op grote schaal, (burger)oorlog, ernstige destabilisatie

ten gevolge van economische en sociale problemen redenen kunnen zijn die mensen dwingen hun land te ontvluchten.

- *10. **Geen visa-voorschriften** en boetes voor luchtvaartmaatschappijen vanwege vervoer van passagiers zonder geldige reisdokumenten; dergelijke maatregelen hinderen vluchtelingen opzettelijk in hun vlucht en dat is in strijd met het Vluchtelingenverdrag.
- *11. Het **AIDS-beleid** in EG-verband dient gebaseerd te zijn op feitelijke voorlichting over veilige technieken bij seksueel verkeer en drugsgebruik. De verschillende overheden dienen de voorwaarden te scheppen voor kondoom- verstrekking en spuitenuil. Een overheidsbeleid dat gebaseerd is op conservatieve morele normen staat een doelmatige aanpak in de weg; het beperkt de vrijheid in de persoonlijke levenssfeer van AIDS-patienten en seropositieve mensen op onaantvaardbare wijze.

Politie en justitie

- *1. Strengere eisen met betrekking tot de **privacy-bescherming** bij persoonsregisters. Geen koppeling van deze registers.
- *2. Er dienen goede en openbare afspraken gemaakt te worden over wie toegang heeft tot **data-banken**.
- *3. Scherpe parlementaire controle en goede **privacy-wetgeving** op de uitwisseling van identiteitsgegevens van personen die uit nationaal oogpunt de toegang tot de EG geweigerd dienen te worden.
- *4. Geen Europese coördinatie van in het geheim werkende inlichtingendiensten ("**TREVI-samenwerking**"), maar opheffing van deze diensten.
- *5. Geen verscherping van het **soft-drugs-beleid** en het **vervolgingsbeleid** bij drugsdelikten.
- *6. In elk EG-land dient het volledig recht **op militaire dienstweigering** te worden erkend, waarbij de vervangende dienst niet langer is dan de militaire dienstplicht en gelijk betaald wordt.
- *7. Het opheffen van de controles bij de binnengrenzen in de EG is een goede gelegenheid om een einde te maken aan de **visumplicht** van migranten voor de andere lidstaten dan die waar zij legaal verblijven. Als de grenskontrolle verdwenen is, leidt de visumplicht alleen maar tot hetze-achtige controles op straat en elders van niet-europees uitzijnde personen.

Landbouw

- *1. **Strukturele overproductie** van landbouwprodukten in de EG dient tegen te

worden gegaan. Er wordt van een produkt niet meer geproduceerd dan er behoefte aan is. Kontingentering is een goed instrument om productie van overschotten tegen te gaan.

- *2. Met name voor **kleine boeren** levert de markt onvoldoende zekerheid. In aanvulling op de kontingentering komen er inkomenstoelagen, die het inkomen uit de verkoop van produkten indien nodig aanvullen. Voorts wordt via importheffingen aan de EG-grenzen prijssteun gegeven. Door het terugdringen van de overschotten hoeft veel minder geld uitgegeven te worden aan de opslag en afzet, waardoor bij een stabiele landbouwbegroting bij de EG toch redelijke inkomens gegarandeerd kunnen worden.
- *3. **Handel in kwota** is niet toegestaan. Overtollige kwota dienen gemeld te worden aan de overheidsinstantie die de kwota toewijst.
- *4. **Geïntegreerde landbouw** (minder kunstmest en bestrijdingsmiddelen, een lagere opbrengst per ha, maar ook lagere kosten) moet gestimuleerd worden, in plaats van braaklegging van de slechtste gronden en nog zwaardere belasting van de goede gronden. Hiertoe zal een heffing op kunstmest, bestrijdingsmiddelen en krachtvoer ingevoerd worden.
- *5. **De intensieve veehouderij** dient in de hele EG gebonden te worden aan de hoeveelheid grond. De normen voor de aantallen varkens, kalveren en kippen per vierkante meter dienen drastisch verlaagd te worden. Het uijtreden van mest wordt aan hoeveelheid en tijdstip gebonden.
- *6. **Dieren in de landbouw** dienen gezond en in welzijn te kunnen leven: legbatterijen, het houden van kistkalveren, zeugen aan ketenen binden en andere vormen van dierenmishandeling worden verboden. Het gebruik van proefdieren wordt drastisch beperkt. Het (inter)nationaal transport van (slacht)dieren wordt zoveel mogelijk beperkt en aan strenge regels onderworpen.
- *7. De toepassing van **biotechnologische vindingen** ten behoeve van de landbouw wordt aan een streng vergunningstelsel gebonden. Zo dient het gebruik van genetisch gewijzigd materiaal in het open veld slechts te worden toegestaan in zeer speciale gevallen en als de onschadelijkheid is aangetoond. Er komen scherpe richtlijnen tegen het langs genetische weg degenereren en degraderen van dieren. Er wordt een moratorium van vijf jaar ingesteld op proeven in het open veld met genetisch gewijzigd materiaal.
- *8. Na de invoering van de vijfde richtlijn gelijke behandeling mannen en vrouwen, waarin de positie van de meewerkende echtgenoten wordt geregeld, dient er krachtig gecontroleerd te worden op de naleving ervan, zodat **boerinnen** ook werkelijk hun rechten krijgen.

- *9. Gebruik van het **hormoon BST** om de melkproductie van koeien te verhogen wordt verboden, konform het reeds bestaande verbod in de EG om in de veeteelt groeihormonen anders dan om therapeutische doeleinden te gebruiken.
- *10. In de **Uruguay-ronde** van de GATT doet de EG voorstellen het dumpen van landbouw-producten (met name door de Verenigde Staten en de EG) te stoppen. Nu wordt de landbouw in de Derde Wereld bedreigd door de gesubsidieerde exporten van westerse landbouwoverschotten, door hoge tarieven voor import in het westen en door de westerse agro-industrie.
- *11. De EG stimuleert dat er **voorraden** aangelegd worden voor de bestrijding van hongersnoden en natuurrampen; deze voorraden van vooral rijst en graan worden zo mogelijk ook opgekocht in landen van de Derde Wereld met een surplus aan voedselproductie.
- *12. Voor de **zeevisserij** wordt eveneens een systeem van **kwota** en (garantie)prijzen ingevoerd als voor de landbouwoverschotten. Hierdoor wordt overbevissing tegengegaan en wordt de positie van kleine vissers beschermd.

Vrede en veiligheid

- *1. **Defensie** is geen beleidsterrein van de EG. Dat moet zo blijven.
- *2. Het streven van de Westeuropese leden van de NATO om zich **losser** te maken van de overheersing door de Verenigde Staten kan uitlopen op een eerste stap naar een ongebonden en ontwapend Europa, maar ook tot een eigen Westeuropees machtsblok en verdergaande bewapening met een toename van de spanningen tussen West- en Oost-Europa. Het eerste verdient ondersteuning, het tweede moet met kracht worden bestreden. Het is nodig dat militaire blokken zoals NAVO en Warschau Pakt worden afgebroken.
- *3. De EG heeft **geen bevoegdheden** op het gebied van defensie. Wel spreekt ze een aardig woordje mee op andere terreinen die van invloed zijn op het veiligheidsbeleid, zoals de samenwerking tussen Oost- en West-Europa, militaire industrie, onderzoek en wapenhandel. Het beleid op deze terreinen mag niet bijdragen aan de vorming van een sterk bewapend machtsblok.
- *4. De EG steunt en versterkt het **Helsinki-proces** met nieuwe initiatieven voor ontwapening in Europa, voor sociaaal-ekonomische samenwerking, voor rechten van mensen en volken in Europa.
- *5. Ontspanning vereist **samenwerking** tussen Oost- en West-Europa door in-

tensivering van economische, kulturele, politieke en maatschappelijke contacten. Hierbij wordt gedacht aan het gemeenschappelijk bestrijden van de milieuvervuiling, het wegnemen van onderlinge handelsbarrières, joint ventures, uitwisselingsprogramma's voor cultuur en onderwijs. In dit verband ook afschaffing van de Cocon-lijst van de zogeheten militair potentieel bruikbare hoog-technologische goederen die EG-landen niet aan Oosteuropese landen mogen leveren.

- *6. Volgens de **REGENBOOG** dient het **veiligheidsbeleid** gericht te zijn op drastische vermindering van de aantallen kernwapens in Oost en West. Daartoe vorming van kernwapenvrije zones op de Balkan, in Skandinavië en Centraal Europa als stappen op weg naar een kernwapenvrij Europa van Polen tot Portugal en een ontwapende wereld. Voorstellen hiertoe worden ingebracht in het Helsinki-overleg.
- *7. De **REGENBOOG** bepleit een verbod van de productie, opslag en export van **atomaire, biologische en chemische wapens**.
- *8. Verzet tegen de aanleg van **grootschalige oefenterreinen**, zoals die in het kader van de WEU en de NATO bepleit worden; op verschillende plaatsen in de EG bedreigen ze de veiligheid als ook natuur en landschap.
- *9. Tegengaan van de nog omvangrijke **wapenexport** vanuit EG-landen. De EG draagt bij aan het oplossen van regionale en lokale conflicten, daarbij het internationale recht respektierend. De EG steunt slachtoffers van deze conflicten en van schendingen van mensenrechten.
- *10. Een **industriebeleid** gericht op konversie van militaire productie op civiele productie.
- *11. Uitbreiding van de voorlichting over **ontwapening** en alternatieve vormen van verdediging en bestrijding van vijand-denken en militarisme.
- *12. De Europese Politieke Samenwerking blijkt vaak een belemmering voor een progressieve buitenlandse politiek. Waar een gezamenlijk opstelling van de EG-lidstaten niet realiseerbaar blijkt, dienen lidstaten vaker de mogelijkheid van een eigen buitenlandse politiek aan te grijpen.
- *13. Onmiddellijk een boycot van **Zuid-Afrika**. Als dat in EG-verband niet gerealiseerd kan worden, dan moeten lidstaten, provincies en gemeenten hier zelfstandig toe overgaan.

Verhouding noord zuid

- *1. De EG houdt op al de haar toegekende beleidsterreinen rekening met de belangen van de landen van **de Derde Wereld**, onder andere bij het economisch, landbouw-, milieu- en veiligheidsbeleid.

- *2. Een groot probleem voor de ontwikkeling van landen in de Derde Wereld is de **schuldenlast**. De EG dient het voortouw te nemen tot rigoreuze kwijschelding van de schulden van de armste landen, omzetting van schulden van andere landen in de Derde Wereld, stabilisatie van de grondstof-opbrengsten ter voorkoming van nieuwe schulden en beëindiging van de druk van IMF en Wereldbank op landen met een zwakke economie.
- *3. Herziening van de structuur van **IMF** en **Wereldbank** zodat landen van de Derde Wereld, Oost-Europa en China een **gelijkwaardigere** positie krijgen.
- *4. Op de begroting van de EG wordt 1,5 tot 2 procent van het budget bestemd voor **ontwikkelingssamenwerking**. Deze samenwerking dient ongebonden te zijn en hoeft geen commerciële of handelsbelangen te dienen. Uit dit fonds worden geen projecten gesteund in landen die in feite geen ontwikkelingsland zijn, maar alleen interessant als markt voor westerse bedrijven.
- *5. Herziening van **het Lomé-akkoord** en uitbreiding van het budget hiervoor. Invoering van nieuwe projecten waarmee de schulden van aangesloten landen worden weggewerkt, de landbouw wordt uitgebreid, de natuur wordt hersteld, arbeidsplaatsen worden geschapen, exportmogelijkheden worden uitgebreid en exportopbrengsten worden gegarandeerd.
- *6. De EG moet ophouden haar landbouwoverschotten in te zetten als vorm van ontwikkelingshulp (**Operation Flood**), tenzij het directe voedselhulp betreft in hongergebieden. Een permanent programma voor de aanleg van voorraden voor voedsel-noodhulp, waarbij deze voorraden zoveel mogelijk worden betrokken uit landen van de Derde Wereld met een surplus aan voedselproductie.
- *7. In de GATT laat de EG haar **protektionistische politiek** en het agressieve exportbeleid ten opzichte van de Derde Wereld varen.
- *8. **Dumping** van chemisch of nucleair afval en van overschotten aan medicijnen en voedsel in landen van de Derde Wereld wordt verboden.
- *9. **Hulp-programma's** voor **vluchtelingen**, slachtoffers van politieke spanningen en natuurrampen worden uitgebreid in samenwerking met de daartoe gespecialiseerde organisaties en instellingen. Hulpprogramma's noch ontwikkelingsbeleid mogen gebruikt worden om ontwikkelingen naar een democratischer en rechtvaardiger samenleving in de landen van de Derde Wereld te dwarsbomen.

Meer weten?

Bij de **REGENBOOG** kun je de volgende folders krijgen:

- * **REGENBOOG: kleurrijk & kritisch** - een algemene introductie
- * **Sociaal is niet uit** - over het sociale en economische beleid
- * **Vrouwen in Europa** - over het feminisme in Europa
- * **Europa bastion?** - over vluchtelingen en de Derde Wereld
- * **Leve de kringloop** - over het milieu

Bij de **REGENBOOG** kun je ook de volgende konferentiemappen aanvragen:

- * **Perestroika in Straatsburg** - over vrede en veiligheid
- * **Bergen verzetten** - over het EG-landbouw beleid
- * **Werkt een grenzeloos Europa?** - over de EG-ekonomie
- * **De achterkant van 1992** - over cultuur en tolerantie
- * **Gif of groen?** - over het milieubeleid

Wil je regelmatig op de hoogte blijven, dan kun je een abonnement nemen op de **STRAATSBURG TIMES**, het periodiek van de **REGENBOOG**.

REGENBOOG, Postbus 267, 1000 AG Amsterdam, 020 - 24 55 15.

De **REGENBOOG** wordt gevormd door de PPR, PSP, CPN, EVP, Groene Partij Nederland en onafhankelijken. De eerste vier kandidaten van de **REGENBOOG** zijn Herman Verbeek, Nel van Dijk, John Hontelez en Wim Herstel.